

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
16
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király tér 8. **Telefon-szám: 164.**
Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal **mérsékelt** árakon vesz fel.

Felelős szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közöny együtt **helyben félévre 16 korona, vidékre félévre 20 korona.**

Egy szám
16
fillér

Dolgozzanak

az emberek az Istenért és ne ácsorogják, ne szavalják el az időt. Azt mondják, hogy nagy a munkanélküliség. Ez igaz is. Csakhogy ez a munkanélküliség az iparnál és a kereskedelemnél áll meg. Az ipari műhelyekben kevés a dolog, a kereskedésben mégkevésbé. Ennek az abszolút üzletlenségnek az az oka, hogy a kereskedőknek nincsen árujuk, az iparosoknak nincsen anyagjuk egyrészt, másrészt pedig a közönség tartózkodik a megrendeléstől, mert mindeki arra vár, hogy a mostani horribilis árak lecsúsznak. Tehát az ipar és kereskedelem terén tényleg nagy a munkanélküliség és sok a munkanélküli munkás. De az iparon és kereskedelmen kívül sok egyéb dolog is volna — és érdekes, hogy sehol, semmi munkára nem lehet munkást kapni. Azelőtt, ha az embernek volt egy őr fája, azonnal kapott favágót. Ma hiába lohol az ember favágó után. Nem kap. Tudunk olyan uradalmakat, ahol még ma is lábon áll a kukorica. 50—60 hold kukorica töretlen és a birtokos vagy bérlő se részért, se nagypénzért nem kap munkásokat. A háztartások nem képesek mosónőt, vasalónőt, vagy cselédet kapni. Az Istenért emberek, munkások! Mi lesz, ha senki sem fog munkához? Hiszen elzúlik itt minden, ha senki sem dolgozik, ha mindenki csak sétál, szónokol, politizál, mindent csinál — csak nem dolgozik. Gondolkozzunk csak egy kicsit. Hiszen így nem mehet tovább. Fogjunk munkához, hogy az ország és a magunk boldogulását előbbre vigyük.

A francia sajtó Magyarországról.

Genf. A francia sajtó kevés figyelemmel van Károlynak Franche tábormokkal folytatott tárgyalásairól. Csak egyik lap tesz cikkben megj. gyűzést, hogy ugyilátszik, hogy Magyarország még mindig nem érzi magát legyőzöttnek. Ugyilátszik Magyarországnak be kell bizonyítani, hogy legyőzött Bulgária sem számít különleges elbánásra. Most az antantnak minden gondját kell, hogy a szövetséghez tartozó kis nemzetek képezzék. Az antantnak első és legfőbb kötelessége, hogy a szövetségéhez tartozó kis nemzeteknek igazságot szolgáltatasson.

Wilson Párisban.

Páris. A francia kormány a Párisba érkező Wilson elnököt méltóképpen akarja fogadni és hozzáértő helyen akarja elhelyezni. E őbb úgy volt, hogy a külügyminisztérium épületét rendezik be részére, de utóbb úgy határoztak, hogy Murat hegy palotáját engedik át az amerikai elnöknek. Wilson 2 hónapig fog Párisban lenni. D cember 4 én ül Newyorkban hajóra.

A románok követelése.

Arad Goldis László ma odanyilatkozott, hogy a román Nemzeti Tanács e határozta, hogy az erdélyi románok csatlakoznak Romániához. Az erdélyi román részt addig, amíg Románia nem hozza meg a demokratikus törvényeket, egy Nagyszébenben székelő külön kormány fogja kormányozni, ahol a 26 vármegyének lesz tartománygyűlése is. Ugyanígy van Bukovinában is. Csernovitz székhelyvel Goldis kifejti, hogy általában egyenlő titkos választói jogok lesz, a magyar vármegyéknek magyar kormányzója lesz, anyanyelvét mindenki szabadon használhatja, teljes vallásszabadság és modern birokreform. Biztos tudatában van annak, hogy az antant ebbe bele fog egyezni.

Jassy. A román hadsereget mozgósították.

Batthyány lemondott.

Budapest. A szociálistáknak kifogásuk volt Batthyány Tivadar belügyministersége ellen. Batthyány ezért beadta lemondását. Ezt a lemondási szándékot tegnap tárgyalta, de a lemondást nem fogadta el és így Batthyán tovább is hivatalban marad.

A minisztertanács a legközelebbi napokban Szende Pál pénzügyi államtitkárt pénzügyminiszterre nevezi ki.

A németek lefegyverezése.

Budapest. Franche tábormok azt a kívánságát fejezték ki, hogy Magyarország fegyverezze le a még Magyarországon levő katonákat. Ezzel a kérdéssel foglalkozott a táborok kívánságára, tárgyalásokba beavatkozott Mackensen Budapesten időző megbízottjával is, de ez nem vállalt a fegyverletételt garanciát. Ekkor a kormány értesítette Franches de Esperay tábormokot, hogy a kívánságnak kész eleget tenni, de akaratát nem képes végrehajtani.

Megnyitnak az iskolák.

Elgondolkozom az idők változásán. Hullik a hó apró pihékben, fehérlik a föld, a háztetők csuca, minden, minden más mezt ült magára. Minden megváltozik.

Minden megváltozik. Reggeli 8 óra körül jár az idő és látom az iskolás gyerekeket, amint az iskola felé özönlenek. Bizoay, már több, egy hónapjánál, jóval több, mint egy hónapja, hogy a spanyolnátha járvány réme ki-parancsolta a gyerekeket, a tanítókat az iskola termeiből. Hat hete annak, hogy bezárták az iskolákat. Ezt a hat hét mennyi, de mennyi sok időzotot köve elt. Hány emberéletet pusztított el a rémes járvány. Emlékezhettek még, voltak napok, amikor kora reggeltől késő alkonyatig folyton sügött a temetésre szóló barang. Mindig, mindig csak temettek. A temetkezési vállalatok királyaiti telve voltak fejfékkel és gyászjelentésekkel. Az a nap, amelyen csak 5—6 temetés volt, már jó nap volt.

Részlet fogta el az emberek, mert atól kellett félni, hogy kipusztul a város lakossága. Most, most végre, valahora ismét megnyitnak az iskolák, ismét járnak a gyerekek tanulni. A spanyolnátha — hanem is tünt el egészen — enyhült nem pusztít már járványszerűen, tehát nincs miől félni.

Az iskolák megújultak, de vajon meddig lesznek nyitva, meddig tarthatnak a gyerekeket? Odakinn hull a hó, rank köszöztött a tél hideg van és az iskoláknak nincsen elegendő fűtőanyaguk. Van olyan iskola, amelynek 8—10 tantermet kell fűtenie és 20—30 métermázsza fűtőanyagja van. Itt már csak hetekig tart az előadás. Ezen csak egyetlen módon lehet segíteni: Ha a növendékek szülei a sajtát — szintén szűkre szabott — fűtőanyaguktól önmaguktól megvonnak valami keveset az iskoláknak.

Szerdán, november hó 27-én délután 4, 6 és este 8 órakor az

Uránia

csoda-filmekkel előadást tart!

Ez is egy mentő ötlet. De hát keresztül vihető-e. Ha nem, akkor alighanem kénytelenek lesznek az iskolák tavasszig szünetelni.

HIREK.

Esnek az árak.

Végre, valahára olyan hírt hozunk, amely a közmegegyezést és közmegegyezést fog kelteni. Arról van ugyanis szó, hogy az árak, az élelmiszerek kezdésnek lefelé szállani. Nem is szállanak, hanem zuhannak lefelé. Igen. Kezdenek az árak lefelé csuszni. A közölt díszítő ára ma már ugyiszólván a régi árak a felére ment le, a bizott baronfi ára nem kevésbé lejjebb ment. A huszonégy koronából tízenként korona lett. A marhabús, a disznósír, a disznóhús és sok miniféle már szépen lement. Reméljük, hogy nem tart már sokkal, hogy az élelmiszerek és készlettel cikkek árai oly annyira lemennek, hogy a szegény ember is képes lesz majd rendszeren bevásárolni.

Helyreigazítás. A Bajai Közlöny szombati száma a nagybecskereki és Szőregi szerb megszálló csapatról írt hírünkre vonatkozólag az a szerkesztőparancsnoktól kapott információk szerint ez a hír nem felel meg a valóságnak.

Csendes ünnep. Közgyűlést hirdettek mára Baja város törvényhatósági bizottsága. A közgyűlés első pontja Meskó Zoltán kormánybiztos-főispán installációja volt. A törvényhatósági bizottság — Meskó főispán kivánsága szerint — minden külső pompa nélkül tartotta meg a másszor olyan zajos ünnepek között lefolyó ünnepet. A közgyűlés egyéb tárgyai, közbizott akadályok miatt, elmaradnak. Az installációról közelebb fogunk bővebben beszámolni.

Megkezdődnek az előadások. A bajai iskolákban október 10-ke óta sajnálatos az előadások a spanyolnátha járványosított pusztítása miatt. Most, hogy csökkent a járvány, ma megkezdődtek az előadások.

Járnak a hajók. Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy a hajójáratok megfognak szünni. Ugy értesültünk, hogy ez most még nem fog bekövetkezni, mert a hajók, smíg csak lehet, járnak.

Üres a város. Egy olvasónk panaszoja, hogy a város üzletei teljesen üresek. Ugyiszólván semmit sem lehet vásárolni. Pauszokodó olvasóink elmondja, hogy az egész városban képtelen egyetlenegy nyakkendő, vagy gallért vásárolni.

Nincsen cukor. A sok nines mellé most odaszegődik a cukorhiány is. A közönség nagyobb része már teljesen kifogyott a cukorból és ma már cukorinségről lehet beszélni. Hogy mikor lesz cukor, az természetesen még egyáltalán nem tudható.

A husztalan napok megszűnését rendelte el a közéleti miniszter, mivel a hádsereg ellátásának megszűnésével a kőfogyasztásra immár elegendő végőmarha áll rendelkezésre. A husztalan megkezdődött leszállása, az eddig meelőzött mészáros ipart ismét föllendíti.

Országos lakásügyi ankét. A kormány lakásügyi bizottsága e hó 27-én Budapesten értekezletet tart, amelyen vidék is képviselve lesz. A kormány a lakásépítési akciót a vidéki városokra is ki akarja terjeszteni.

Igazi tél köszöntött most más ránk. Hideg van és sűrű pelyhekben hull a hó. Ha mindenki el volna látva fűtő anyaggal, akkor kevesebb gondot okozna hirtelen ránk szakadt tél. De így bizony aggodva tekintünk a jövőre. Mi lesz, hogy lesz, ha az embernek nem lesz elég fűtőanyagja? Bizony, sok ember kebléből kiszakad most az a sóhajtott szerű vágy, hogy bár megjöjjön a napsugár, aranyos tavasz.

A felszabadult helyettes tanerők alkalmazása. A hádszavolt tanítóhelyettesítésével megbízott áll, tanítóink ott, ahol a tanítók hazatértek, föllélegessé váltak. A zombori tanfőügyelő ezúton kéri föl az iskolafentartókat, hogy amennyiben akár tanító hiánya miatt, akár az osztályok társulottsága miatt váltakozó tanítás bevezetésével tanítóra szükség volna igényüket néha habókatlanul jelentsek be. Az iskolafentartóknak így áll. tanítóknál szemben csak bu orozott lakás és annak fűtése a kötelezettsége.

Részeg emberek az utcán. Általános alkoholizálom van. Azt lehetné az ember, hogy most nincsen részeg ember s a legmegrögzöttebb alkoholista is telet iszik. Pedig nagyon töve nek! Most is vannak becipelt emberek Elég gyakran lehet őket látni az utcán, amint bizonytalan léptekkel mennek tova. Nem egy még dudolja is, hogy: „Keskony ez az utca...“ A tul jókedvű emberek egy része a szőlőből kerül ki. Soha anyi ember nem jár ki a pincékbe, mint most, a másik része a nyitva hagyott pálinkamérsekbe (putikokba), míg a harmadik rész a bec ukott ajtóju koresmákba. Mert bizony nem egy bezárt ajtóju koresmában reggelig is vígan folyik a tivornya. A szőlőből kikerülő rész g emberek elon nem lehet

tenni, de az ellen, hogy a vendéglők, a pálinkamérsek tényleg betrsák az általános alkoholizálmat, erre a hatóság gondot fordíthatna.

Nincsen megállapítva a favágás ár. Most a téli időben roppant fontos a favágás. S természetesen, a hatóságnak az első gondjának kell lennie, hogy a tél beálltával a favágás árát megállapítsa annak betartását ellen is őrizze. A rendőrkapitány pár héttel ezelőtt átírt az árvizsgáló bizottsághoz, hogy a favágás árát állapítsa meg. Sajnos, az árvizsgáló bizottság annyira el van foglalva, hogy pár hét alatt nem képes a rendőrkapitányság átiratát elfutézni. S így a favágók egy öt favágásért 100 koronát is elártnak. A fa ugy is drágát, miért kell indokolatlan favágással is drágítani? Talán soron kívül el lehetne intézni a favágás díjának megállapítását?

Jövőre nem lesz cukorgyártás. Azt hittük, hogy ha majd eljön a béke, akkor minden jó lesz. Emlünk a bajok és rózsaszín lesz a világ. Sajnos — aligha lesz így. Ha eddig keserű volt a kenyér, most még keserűbb lesz. És ezt a keserűséget nem tudja semmiféle cukor megédesíteni. De aligha lesz cukor, mely — még ha meg is lehetne édesíteni, — erie a cőra szolgálja. A fegyverszünet megkötésekor a foglyok tömegesen hagyták el az országot és ma már jőfermán csak azok vannak ott, akik sohasem is akarnak elmenni. Helyettük azonban — ma még — más mu kaerő nincsen. Egyes uradalmakban a mezőgazdasági üzem majdnem teljesen szünetel. A földből nem képesek kiszéni a cukorrépat, úgy, hogy fele ott rothad el a földben. S min hogy nem lesz cukorrépa, vagy is nem olyan mennyiségben, mint eddig volt — s minthogy szem sem lesz a földművelésre, a jövő évben a cukorgyárak nagyrésze kénytelen lesz üzemát korlátozni, vagy teljesen beszünetni. Így állhat be aztán az a helyzet, hogy a jövő évben nem lesz cukor.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERN JOSEF.
Kiadó: „CORVIN-NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin-könyvnyomda,
szorosajtóiban Mátyás király-ter s. Baján.

HIRDETÉSEK

Hirdetmény.

A bajai közönség segélyrészegylet közhírré teszi, hogy az egyleti alapszabályok értelmében a negyvenkilencedik új évtársulaton megalakítja.

Az előjegyzés folyó évi december hó 1-én veszi kezdetét, mely alkalommal alapítási díj fejében minden törzstótot után 4 korona fizetendő. Az alapszabályok szerint a befizetés betenkint 1 koronával 1919. évi január hó 1-től történik.

Együttal jelentjük, hogy az 1913 ik évtársulati törzstótokek végeleszámoás slá különnek és az érdekelte tagok a zárszámadás elkészítése és megbirálása után 1917 március 1 től kezdve kiélegítettek.

Az előjegyzések a főtéren levő egyleti ház hivatali helyiségekben eszközöltetnek.

Baja 1918 november hóban.

Az igazgatóság nevében:

Fried Samu, Szász Ottó,
ügyvezető-igazgató. elnök.

Lapkihordók

— férfiak, asszonyok, leányok vagy fiúk, — tisztességes fizetéssel és azonkívül jó mellékkeresettel azonnal felvételnek a Corvin könyvnyomdában.

Manikürözés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a

manikürözést

Budapesten tanultam és ott hosszabb ideig egy előkelő szalonban dolgoztam — és így nagy gyakorlatot szerezttem.

Levelezőlap-hívásra készséggel megyek házhoz.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri — mély tisztelettel

Özv. Füller Oszkárné.

— Kádár-utca 7. szám. —

Éjjeli inspekciós

nov. 25-től dec. 2-ig reggeli fél 8 óráig és vasárnap delután nyitva:

LOVASSY ÖDÖN
gyógyszertára.